

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Co/460/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613200769
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7613200769.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Cakociho a sudkýň JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Slávky Zborovjanovej v právnej veci žalobcu Y. Č., nar. X.XX.XXXX, bývajúceho v F. O. X., G. XX, zastúpeného JUDr. Milanom Križalkovičom, advokátom, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Hviezdoslavova 11, proti žalovanej W. Č., O.. G..XX.XXXX, bývajúcej v F. O. X., U. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Erikou Šimovou advokátkou, so sídlom v Košiciach, Pribinova 8, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 10. júla 2014 č.k. 2C/14/2013-118 v spojení s opravným uznesením zo dňa 22. augusta 2014 č.k. 2C/14/2013-127 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo veci samej v spojení s opravným uznesením zo dňa 22.8.2014.

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 550,-eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 2.935,08 eura na účet JUDr.Milana Križalkoviča, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva XXXX, katastrálne územie Spišská Nová Ves, obec Spišská Nová Ves, C KN parc. č. XXXX - zastavané plochy a nádvoría vo výmere XXX m², rodinný dom súpisné číslo XXXX, na C KN parc. č. XXXX v spoluvlastníctve žalobcu v podiele 27/32 a žalovanej v podiele 5/32 a vyporiadal ho tak, že celú nehnuteľnosť prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu za spoluvlastnícky podiel vo výške 19 375 eur formou dvoch splátok, prvú splátku vo výške 10 000 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a druhú splátku vo výške 9 375 eur do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej uložil povinnosť do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 1 100 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 5 870,16 eura a vyslovil, že štát nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal zrušenia podielového spoluvlastníctva k označenej nehnuteľnosti, ktorú navrhoval prikázať do jeho výlučného vlastníctva oproti povinnosti zaplatiť žalovanej za podiel sumu 15 000 eur. Poukázal na tvrdenie žalovanej, že na jej strane existujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože v danej nehnuteľnosti býva a užíva ju od roku 1995, vniesla do nej finančné prostriedky z predaja svojej nehnuteľnosti a vzhľadom na svoj vek, sociálne postavenie, finančnú situáciu i zdravotný stav nemá reálnu možnosť zabezpečiť

si adekvátne a primerané náhradné bývanie, pričom cieľom návrhu žalobcu nie je riešiť svoju bytovú situáciu a svojich blízkych, ale predajom nehnuteľnosti získať finančnú výhodu, keďže od roku 2007 ako jej väčšinový spoluvlastník v žiadnom smere neprejavil záujem ani ochotu o opravy, údržbu či zveľadenie nehnuteľnosti, ničím neprispel a ani sa nikdy neinformoval o prípadnej potrebe spolufinancovania jej opráv.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa založil na zistení, že účastníci sú podieloví spoluvlastníci vyššie označenej nehnuteľnosti, ktorú v prírode tvorí rodinný dom súpisné č. XXXX O. U. H. Č.. XX, X. F. O. X., spolu so zastavaným a príľahlým pozemkom. Rodinný dom je dvojpodlažný „okál“, pozostávajúci z 3 izieb na prízemí, dvoch izieb na poschodí, kuchyne, špajze, garáže a je podpivničený. Ďalej, že v danom prípade nehnuteľnosť reálne deliteľná nie je a podľa znaleckého posudku číslo 13/2014, vypracovaného znalcom Ing. Stanislavom Hanulom, jej všeobecná hodnota činí 124 000 eur, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje hodnotu 104 625 eur podielu 27/32-in, ktorý pripadá na žalobcu a hodnotu 19 375 eur 5/32-in podielu žalovanej. Konštatoval, že nehnuteľnosť pôvodne patrila rodičom žalobcu, žalobca nadobudol vlastníctvo k 27/32-inám tejto nehnuteľnosti dedením po nich a darom zdedených podielov súrodencov, žalovaná je druhou manželkou nebohého otca žalobcu, s ktorým uzavrela manželstvo v roku 1996. Ďalej vychádzal zo zistenia, že žalobca je od roku 2011 bez pracovného pomeru, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, s manželkou a dvoma deťmi býva v podnájme, za ktorý mesačne uhrádza 367 eur a poplatky SIPO vo výške 200 eur, žalovaná býva v nehnuteľnosti sama.

Po právnom posúdení veci podľa § 136 ods. 1 a 2, § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 153 ods. 1, § 160 ods. 1 O.s.p. zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov a prikázal nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva žalobcovi. Vzal pritom do úvahy veľkosť podielov účastníkov, účelné využitie veci, fakt, že žalobca so svojou manželkou a dvoma deťmi býva v podnájme a má záujem bývať v označenej nehnuteľnosti, ktorá je pre žalovanú nadštandardná. Na základe vykonaného dokazovania totiž vyvodil, že nehnuteľnosť nie je účelne využitá a z podielu, ktorý žalobca vyplatí žalovanej za jej spoluvlastnícky podiel, má žalovaná možnosť si zadovážiť dôstojné bývanie. Uzavrel, že žalovaná nemá do budúcnosti reálny predpoklad nehnuteľnosť náležite udržiavať vzhľadom na svoj vek, zdravotné problémy i finančnú náročnosť. Žalobcu potom zaviazal vyplatiť žalovanej sumu 19 375 eur formou dvoch splátok, ako primeranú náhradu za jej spoluvlastnícky podiel, ktorou je príslušný podiel všeobecnej trhovej hodnoty veci, v danom prípade v rozsahu 5/32-tin. Ako účelovú obranu žalovanej vyhodnotil jej tvrdenie o vnesených investíciách do predmetnej nehnuteľnosti, keď tieto nekonkretizovala a ich výšku nepreukázala.

O trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 149 ods. 1 O.s.p. a procesne úspešnému žalobcovi priznal náhradu za ním zaplatený súdny poplatok vo výške 900 eur, preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 200 eur a trovy jeho právneho zastúpenia vo výške 4 770,16 eur, predstavujúcich odmenu jeho advokáta, ktorú vyčíslil podľa § 10 ods. 5 a § 13a, 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci z hodnoty 19 375 eur (výšky zrušovaného spoluvlastníckeho podielu) za 11 úkonov právnej služby po 353,54 eura, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia dňa 15.6.2012, podanie žaloby dňa 17.1.2013, poradu z klientom dňa 27.2.2013, 18.4.2013, 9.7.2014, podanie vo veci samej dňa 3.5.2013, účasť na meritórnych pojednávaniach dňa 28.2.2013, 1.8.2013, 10.7.2014, účasť na miestnom šetrení dňa 2.10.2013 a režijný paušál vo výške 86,19 eur (za 1 úkon v roku 2012 1x po 7,63 eura, 8 úkonov v roku 2013 po 7,81 eura a 2 úkony vykonané v roku 2014 po 8,04 eura), zvýšené o 20% DPH vo výške 795,026 eur.

Výrok o trovách štátu odôvodnil poukazom na ust. § 148 ods. 1 O.s.p. a skutočnosť, že žalovanej bolo priznané oslobodenie od platenia súdneho poplatku.

Proti tomuto rozsudku a opravnému uzneseniu podala včas odvolanie žalovaná z odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. c), d) a f) O.s.p.. Navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozsudok označila za nepreskúmateľný, založený na nesprávnej aplikácii ust. § 142 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Nesúhlasila so záverom prvostupňového súdu, že medzi spoluvlastníkmi nedošlo k dohode o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva a súdu vytkla, že sa vôbec nevysporiadal s požiadavkami žalobcu, čo do ich reálnosti, prijateľnosti, adekvátnosti a miery spravodlivého vyporiadania a bez ďalšieho akceptoval jeho tvrdenie, že žiadne väčšie opravy a úpravy sa na nehnuteľnosti nerobili. Mala za to, že žalobca v priebehu konania žiadnym spôsobom nepreukázal, aký alternatívny spôsob vyporiadania spoluvlastníctva jej navrhoval a jeho tvrdenia a záujem na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva označila za odporujúce dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, prekračujúce rámec slušnosti a rozporné s jej záujmami chránenými zákonom - čl. 11 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Namietla, že prvostupňový súd nijako neprihliadal na fakt, že označenú nehnuteľnosť užíva od roku 1995, ani na jej tvrdenie, že žalobca nie je nútený riešiť svoju bytovú otázku a jeho záujmy sú riešiteľné aj za stavu ponechania súčasných spoluvlastníckych vzťahov, nevzal do úvahy, že i žalobca je dlhodobo nezamestnaný, bez pravidelného príjmu a nezaoberal sa tým, z čoho bude udržiavať nehnuteľnosť a platiť s tým súvisiace náklady, poplatky a dane, hoci jej vyčítal nadštandardné bývanie poukazom na jej súčasné sociálne, ekonomické a finančné postavenie. Uviedla ďalej, že je nereálne, aby mohla nadobudnúť primerané adekvátne náhradné bývanie za súdom určenú náhradu za jej spoluvlastnícky podiel, ak navyše k jej výplате dôjde po uplynutí 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Zdôraznila, že na bývanie práve v označenej nehnuteľnosti je odkázaná, pretože by bolo v rozpore s dobrými mravmi vyžadovať od nej, aby sa presťahovala do iného prostredia, medzi cudzích ľudí a aby tak úplne menila zaužívaný spôsob života a pretrhla dlhoročné sociálne, susedské a citové väzby. Napokon súdu prvého stupňa vytkla, že neskúmal a neposudzoval úkony právnej služby advokáta žalobcu z hľadiska ich efektívnosti a účelného vynaloženia. Z tohto pohľadu za neúčelný označila úkon právnej služby porada s klientom dňa 18.4.2013 a podanie vo veci samej zo dňa 3.5.2013.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu proti opravnému uzneseniu navrhol potvrdiť uznesenie ako vecne správne. Uviedol, že podanie vo veci samej zo dňa 3.5.2013 nadväzovalo na výzvu súdu prvého stupňa zo dňa 9.4.2013 na zaujatie stanoviska k vyjadreniu žalovanej zo dňa 5.4.2013 v lehote 20 dní, ktorá bola doručená jeho právnenému zástupcovi dňa 11.4.2013 a jeho spísaniu predchádzala porada uskutočnená dňa 18.4.2013.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v súlade s úpravou ust. § 120 ods. 1 O.s.p., vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 135 O.s.p., vec správne právne posúdil aj vecne správne vo veci rozhodol. Za vecne správne a výstižné považuje odvolací súd aj dôvody prvostupňového rozsudku, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje a preto sa v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. obmedzuje na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku a len na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalovanej považuje za potrebné dodať nasledovné:

V prvom rade odvolací súd pripomína, že spoluvlastníctvo je výrazom vlastníckeho vzťahu k spoločnej veci s tým, že spoluvlastník môže svojim podielom nakladať len s ohľadom na záujmy ostatných spoluvlastníkov. Platí pritom, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu. Túto zásadu musí rešpektovať i žalovaná. Korešponduje tomu i právna konštrukcia zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva, ktorá je upravená v § 142 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému

alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

Judikatúra vychádza z toho, že súd vezme do úvahy hľadiská uvedené v cit. ustanovení, pričom otázka, komu bude vec prikázaná, záleží vždy na úvahe súdu. To ostatne vyplýva i z textu zákona, podľa ktorého súd k uvedeným hľadiskám prihliadne. Možnosť nezrušiť a nevyporiadať podielové spoluvlastníctvo, ktorá je regulovaná v ust. § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka, predstavuje pritom výnimku z vyššie uvedenej zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu. Podľa tohto ustanovenia súd nezruší a nevyporiada spoluvlastníctvo prikázaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku len z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Odvolačný súd sa stotožňuje so záverom prvostupňového súdu, že v danom prípade nie je daná existencia dôvodov osobitného zreteľa hodných, pre ktoré by bolo možné návrh žalobcu na zrušenie a vyporiadanie zamietnuť. V danom prípade sa žalovaná mylne domnieva, že jej vek, zdravotný stav a nízky príjem (starobný dôchodok), zaužívaný spôsob života, dlhoročné sociálne a citové väzby sú bez ďalšieho relevantnými dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, odôvodňujúcimi zamietnutie žaloby, a to práve s poukazom k vyššie opísaným skutkovým okolnostiam prejednávanej veci, ku ktorým správne prihliadol súd prvého stupňa, t.j. predovšetkým na veľkosť spoluvlastníckeho podielu žalobcu a skutočnosť, že hoci sám má zabezpečenú potrebu bývania iba formou podnájmu, je z užívania nehnuteľnosti, ktorej je väčšinovým spoluvlastníkom, vylúčený. Žalovaná takisto nedôvodne namieta rozpor výkonu subjektívneho práva žalobcu s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka pokiaľ tento rozpor vidí v tom, že podal návrh na zrušenie podielového spoluvlastníctva označenej veci a vyžadoval od nej, aby sa presťahovala do iného prostredia, medzi cudzích ľudí a aby tak úplne menila zaužívaný spôsob života a pretrhla dlhoročné sociálne, susedské a citové väzby, odôvodňujúc tým zároveň svoju odkázanosť na bývanie práve v označenej nehnuteľnosti. Obsah spisu a odôvodnenia preskúmaného rozsudku totiž nedovoľujú prijať záver o existencii takých okolností výnimočnej intenzity, ktorý by odôvodňoval odopretie právnej ochrany žalobcu ako väčšinového spoluvlastníka označenej nehnuteľnosti, zakotvenej v § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko z nich nemožno vyvodiť, že by hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou žalobcu pre podanie návrhu na zrušenie podielového spoluvlastníctva bol úmysel poškodiť či znevýhodniť žalovanú, t.j. že by k výkonu práva žalobcu (založeného zákonom) dochádzalo z iných dôvodov, než je dosiahnutie jeho hospodárskych cieľov a uspokojenie potrieb bývania. Platí totiž, že i korektív dobrých mravov zakotvený v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprimerane oslabovať subjektívne práva účastníkov vyplývajúcich z právnych noriem.

Pre úplnosť možno doplniť, že ust. § 142 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka je právnou normou s relatívne neurčitou hypotézou, t.j. právnou normou, ktorej hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom, ale ktorá ponecháva súdu, aby ju podľa svojho vlastného uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností.

V posudzovanej veci prvostupňový súd správne vymedzil hypotézu tejto právnej normy a nemožno mu vytýkať, že sa nezaoberal tým, či návrhy žalobcu adresované žalovanej sú pre ňu prijateľné a ani tým, z čoho bude žalobca udržiavať nehnuteľnosť a platiť s tým súvisiace náklady, poplatky a dane, keď je dlhodobo nezamestnaný, pretože správne prihliadol k zákonom stanovenému kritériu, teda k veľkosti podielu účastníkov na spoločnej veci (správne sa zaoberal výškou podielov spoluvlastníkov), správne posúdil účelnosť jej využitia a správne prihliadol i na naliehavú potrebu bývania žalobcu a jeho rodiny, keď vychádzal (o.i) tiež zo skutočnosti, že žalobca potrebu bývania zabezpečenú nemá v situácii, ak býva v podnájme s manželkou a deťmi, ako i že žalovaná výlučne sama užíva predmetnú nehnuteľnosť, ktorá pôvodne patrila rodičom žalobcu.

Odvolačný súd v napadnutom rozhodnutí nezistil žiadnu takú vadu rozhodnutia, ktorá by mala za následok jeho nepreskúmateľnosť a nezákonnosť.

Rozhodnutie vo veci totiž nemôže byť v rozpore so zákonom z dôvodu, že neboli objasnené ďalšie okolnosti, prípadne, že nebolo prihliadnuté k okolnostiam uvedeným žalovanou v odvolaní. Tie v posudzovanom prípade nemožno považovať za podstatné či významné, pretože (ako už bolo vyššie uvedené) nie sú súčasťou hypotézy právnej normy, z ktorej súd prvého stupňa pri právnom posúdení veci správne vychádzal. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku možno doplniť, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07, II. ÚS 410/06).

V korelácii s uvedeným je potom nedôvodná i námietka žalovanej, že rozsudok súdu prvého stupňa nevyhovuje požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia stanoveným v § 157 ods. 2 O.s.p., a to najmä pokiaľ ide o jeho zrozumiteľnosť a presvedčivosť a ak z toho vyvodzuje, že absenciou riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia bola jej ako účastníčke odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.. Tento odvolací dôvod nie je naplnený. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci a výsledky vykonaného dokazovania a prijaté právne závery primerane vysvetlil. Rozhodnutie o zrušení spoluvlastníctva a prikázanie veci žalobcu zdôvodnil s dostatočnou mierou presvedčivosti. Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku plynie, že súd prvého stupňa neprehliadol ani žalovanou tvrdenu skutočnosť, že to bola ona, kto do nehnuteľnosti investoval a nemožno mu vytýkať, že ju nevezal za dôvod hodný osobitného zreteľa v situácii, ak žalovaná svoje tvrdenia bližšie nešpecifikovala a vyporiadania podielového spoluvlastníctva v širšom slova zmysle sa nedomáhala, pretože navrhovala spoluvlastníctvo nezrušiť a návrh žalobcu zamietnuť.

Žalovanej je potrebné prisvedčiť v tom, že nepochybne spoluvlastníctvo veľmi úzko nadväzuje na ochranu vlastníckeho práva, najmä podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ktorá je zaručovaná všetkým vlastníkom rovnakým zákonným obsahom.

V posudzovanej veci podľa názoru odvolacieho súdu však k zásahu do základného práva žalovanej na ochranu majetku v zmysle článku 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd dôjsť nemohlo. Z obsahu spisu i odôvodnenia preskúmaného rozsudku je totiž zrejmé, že žalobca je väčšinovým spoluvlastníkom označenej nehnuteľnosti v spoločnom vlastníctve so žalovanou, ktorá mu znemožňuje výkon spoluvlastníckeho práva a spoločnú vec dlhodobo užíva výlučne sama bez toho, aby mu poskytovala akýkoľvek finančný či iný ekvivalent.

Možno súčasne konštatovať, že žalovaná nebude nijako zásadne majetkovo poškodená, nakoľko za svoj spoluvlastnícky podiel získa finančnú náhradu (peniaze). Súdna prax je pritom ustálená v závere, že základom pre stanovenie primeranej náhrady za nehnuteľnosť je jej všeobecná cena obvyklá v danom mieste v čase rozhodovania s tým, že túto náhradu súd určí zodpovedajúcim podielom z ceny celej veci.

K odvolacej námietke, ktorá sa dotýka žalovanou tvrdených investícií resp. zveľadenia nehnuteľnosti považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že v rámci tzv. širšieho vyporiadania môže súd prihliadnuť iba na preukázané investície, ktoré sa premietli do zhodnotenia nehnuteľnosti, teda nie na náklady, ktoré boli vynaložené na údržbu nehnuteľnosti. Žalovaná v konaní nepreukázala vynaloženie takýchto zhodnocujúcich investícií. Navyše samotné tvrdenia o vykonaní rekonštrukcie domu nepreukazujú investície z jej strany do cudzieho majetku, ktorý bol v uvedenom čase v podielovom spoluvlastníctve jej manžela v pomere 5/8-in z celku.

S prihliadnutím k uvedenému je zrejmé, že odvolacia námietka žalovanej vo vzťahu k určenej výške primeranej náhrady vychádzajúcej z obvyklej ceny stanovenej ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa je nedôvodná a rozhodnutie je z tohto pohľadu správne. Z obsahu spisu, zo znaleckého posudku číslo 13/2014, vypracovaného znalcom Ing. Stanislavom Hanulom (č.l. 82) i z odôvodnenia rozsudku totiž plynie, že prvostupňový súd pri určení výšky náhrady správne vychádzal z obvyklej ceny (všeobecnej

trhovej hodnoty) vyporiadavanej nehnuteľnosti stanovenej ku dňu rozhodovania. Primeranú náhradu pri vyporiadaní zrušeného podielového spoluvlastníctva správne určil zodpovedajúcim podielom všeobecnej ceny označenej nehnuteľnosti.

Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvého stupňa, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, odvolací súd napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V súvislosti s rozhodovaním o odvolaní proti rozsudku vo veci samej preskúmal odvolací súd aj výrok prvostupňového súdu o trovách konania a dospel k záveru, že v tejto časti nie je rozhodnutie správne.

Súd prvého stupňa síce správne aplikoval na rozhodnutie o trovách § 142 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na úspech žalobcu, pochybenia sa však dopustil v tom, že sa nezaoberal otázkou aktuálnosti použitia § 150 ods. 1 O.s.p.. Za správne považuje odvolací súd aj vyčíslenie trov konania a to aj za úkony porada s klientom dňa 18.4.2013 a podanie vo veci zo dňa 3.5.2013.

Z obsahu spisu jednoznačne plynie, že podanie vo veci samej zo dňa 3.5.2013 nadväzovalo na výzvu súdu prvého stupňa zo dňa 9.4.2013 na zaujatie stanoviska k vyjadreniu žalovanej zo dňa 5.4.2013 v lehote 20 dní, ktorá bola doručená právnomu zástupcovi žalobcu dňa 11.4.2013 (č.l. 58 súdneho spisu) a v zmysle vyjadrenia žalobcu k odvolaniu predchádzala mu práve porada so žalobcom dňa 18.4.2013. Na základe uvedeného možno tak vyvodiť, že žalovanou spochybňovaný úkon právnej služby porada s klientom dňa 18.4.2013 i podanie vo veci samej zo dňa 3.5.2013 boli vynaložené v príčinnej súvislosti s procesným postojom žalobcu k predmetu konania a predstavujú tak účelne vynaložený náklad konania, ktorého náhradou možno zaťažiť žalovanú ako procesne neúspešnú stranu.

Súd prvého stupňa rozhodol preto správne, keď žalobcovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia spočívajúcich aj v týchto vyššie označených úkonoch právnej služby.

Podľa ustálenej súdnej praxe aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania úspešnému účastníkovi, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania úspešnému účastníkovi celkom alebo sčasti neprizná. Súdna prax v tejto súvislosti zastáva názor, že musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí náležite odôvodnený. Úvaha súdu, či ide o výnimočný prípad a či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vždy zodpovedať okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výnimočnú povahu. Pri skúmaní, či sú v konkrétnej veci dané dôvody hodné osobitného zreteľa, súd bežne prihliada jedna na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov v priebehu konania. Nepriznať, hoci len čiastočne, náhradu trov konania úspešnému účastníkovi konania možno len za predpokladu, že v konkrétnej veci možno od takéhoto úspešného účastníka spravodlivo požadovať, aby (hoci len čiastočne) si sám hradil jemu vzniknuté trovy konania a to práve z konkrétne uvedených a existujúcich dôvodov hodných osobitného zreteľa. Pri rozhodovaní súdu o tom, či sú splnené podmienky ust. § 150 ods. 1 O.s.p. pre výnimočné nepriznanie (úplné, či čiastočné) náhrady trov konania úspešnému účastníkovi konania, je potrebné, aby skutkové okolnosti, v ktorých sa vidí naplnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania, boli preukázané a to zo všetkých aspektov, ktoré sú podľa ustálenej praxe všeobecných súdov relevantné.

Odvolací súd dospel k záveru, že z obsahu spisu vyplývajúce skutočnosti odôvodňujú použitie § 150 ods. 1 O.s.p.. Tieto dôvody spočívajú v okolnostiach dlhodobého užívania označenej nehnuteľnosti žalovanou spolu s nebohým manželom, jej vysokým vekom, nedostatkom finančných prostriedkov a

vzniknutou potrebou zabezpečenia bývania. Práve tieto okolnosti na strane žalovanej sú takými dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania procesne úspešnému žalobcovi odvolací súd nepriznal sčasti, a to v rozsahu 50% prvostupňovým súdom priznanej náhrady trov konania v časti trov právneho zastúpenia. Tieto boli súdom prvého stupňa vyčíslené na 5.870,16 eura a 50% z tejto sumy predstavuje 2.935,08 eura. Odvolací súd má za to, že z obsahu spisu nevyplývajú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že od žalobcu nemožno spravodlivo žiadať, aby napriek svojmu úspechu v konaní znášal časť svojich trov konania sám. Ten totiž napriek tomu, že preukázal stratu zamestnania a evidenciu na úrade práce od 8.12.2011, nežiadal v konaní priznať oslobodenie od súdnych poplatkov, svoje poplatkové povinnosti si splnil, v konaní bol zastúpený advokátom, prejavil ochotu vyplatiť hodnotu ustupujúceho podielu žalovanej a v konečnom dôsledku sa stal výlučným vlastníkom nehnuteľnosti s trhovou hodnotou okolo 124.000,-eur.

Zo všetkých týchto dôvodov preto odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil výrok o trovách konania tak, ako je uvedené v enunuciáte tohto rozhodnutia.

Výrok o náhrade trov odvolacieho konania sa zakladá na ustanovení § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 3 O.s.p.. Žalovaná nemala úspech v odvolacom konaní, a tak jej náhrada trov nepatrí. Žalobca, aj keď mal v odvolacom konaní úspech, nepodal návrh na priznanie trov odvolacieho konania, a preto odvolací súd rozhodol, že nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.